

Voorzitter, sinds de start van deze raadsperiode zijn er vanuit het gemeentehuis en onze partners zo'n 700 evenementen en activiteiten georganiseerd en grofweg 150 technische sessies, rondetafelgesprekken, themadebatten en raadsdebatten en 40 besluitvormende vergaderingen gehouden waar we vanuit de raad, al dan niet via de diverse commissies, aan deel konden nemen. Het is een understatement om te zeggen dat het een uitdaging is om de enorme hoeveelheid bijeenkomsten te managen en documenten te verwerken. Als je niet oppast verlies je jezelf als raadslid in papier en details. Het is dan ook een kunst op zich om een balans te vinden tussen hoofdlijnen en kaderstellen aan de ene kant, en inzoomen en controleren aan de andere kant, zonder daarbij je volksvertegenwoordigende rol uit het oog te verliezen. Een ieder doet dat op zijn eigen manier, maar ik denk dat we wel kunnen stellen dat focus en keuzes hierbij van groot belang zijn.

De focus en keuzes van D66 zijn helder: politiek bedrijven waarbij we het algemeen belang en de toekomst van onze stad voor ogen houden. Dat betekent: de groei van de stad gebruiken om kwaliteit toe te voegen, duurzaam werken aan de klimaatopgaven zodat we robuust en weerbaar zijn en de stad goed door kunnen geven en werken aan de sociale opgaven zodat we in Zwolle naar elkaar om blijven kijken en iedereen zoveel mogelijk mee kan doen. Het is om deze reden dat we bij de bespreking van perspectiefnota dit voorjaar, via de Sachertorte en de Hema appeltaart, tevreden waren over de strategische keuzes die toen door het college werden voorgesteld en dat we nu tevreden zijn over de financiële vertaling daarvan in de begroting voor 2025.

Met voorliggende begroting wordt wat ons betreft gewerkt aan een goede balans tussen de urgente problemen van nu, en duurzame oplossingen voor de lange termijn. D66 is blij met de extra investering in voor ons belangrijke thema's zoals: wonen, duurzaamheid en meedoen. Extra blij zijn we dat wordt aangesloten bij wat er in de stad speelt door investeringen in initiatieven van inwoners als het cultuurhuis in Wijthmen, de pumptrackbaan, jongerenontmoetingsplek Holtenbroek, 50 Tinten Groen, Wijbedrijf Dieze en de adviezen van het Burgerberaad. Complimenten ook voor de leesbaarheid van de begroting, want door de aanpassingen en het opnemen van de nieuwe indicatoren 'verleden, heden en toekomst' wordt inzicht gegeven in kengetallen en de

meerjarige beweging en daarmee wordt het effect zichtbaar van de keuzes die we maken.

Voorzitter, D66 ziet dat door het college en de ambtelijke organisatie (knetter)hard wordt gewerkt, fors geïnvesteerd wordt in het contact met onze inwoners en de samenwerking met de raad wordt opgezocht.

En ja, op sommige onderdelen zouden we best meer ambitie willen voorzitter, maar we weten ook dat niet alles kan en ook niet alles tegelijk. Gelukkig staan we er financieel goed voor. Veel beter zelfs dan menig andere gemeente en dat maakt dat we kunnen investeren. Dat we uitvoering kunnen blijven geven aan de gekozen richting - die vaak al jaren terug is ingezet -, zodat we stappen blijven zetten naar een duurzaam, toekomstbestendig en inclusief Zwolle waar elke Zwollenaar een (t)huis kan vinden.

Voorzitter, met het vizier op de toekomst en de druk op de middelen in ons achterhoofd wil de fractie van D66 de komende zeven minuten gebruiken om enkele successen te vieren en voorstellen te doen de begroting verder te versterken. Dat doen we (net als bij de PPN) vanuit onze speerpunten: wonen, duurzaamheid, meedoen en relatie inwoner-overheid.

Wonen

Ik begin met wonen. Een complexe en urgente opgave waarbij een cocktail van invloeden als schaarste, marktwerking, wisselende rentes, stikstof, oorlogen met stijgende grondstofprijzen, krapte op de arbeidsmarkt, toenemend complexe gebiedsinrichtingen en ons eigen torenhoge ambities maken dat we niet zo hard kunnen als we zouden willen. Desondanks doet Zwolle het ten opzichte van andere gemeenten in het land helemaal niet slecht en doen we het in Overijssel zelfs als beste. Daarbij werkt het college met extra mensen en actieplannen aan het blijven bouwen en waar mogelijk aan het versnellen van de realisatie van woningen.

Onder de huidige omstandigheden zijn we vooral aan het voorwerken en kunnen we op termijn, wanneer de factoren weer gunstig zijn, flink oogsten. Het belangrijkste signaal waar D66 nog kansen ziet is in het

beter betrekken van de stem van de woningzoekende. We horen namelijk dat nieuw aanbod in de plannen niet altijd passend is voor senioren en dat de doorstroming daardoor niet op gang komt. En bij huidige woningbouwplannen worden de belangen van huidige bewoners goed gewogen, maar wegen de belangen van woningzoekenden veel minder zwaar en dat is gek. Zij zijn immers de toekomstige bewoners. Het beter betrekken van de woningzoekende kan voor beide gevallen een uitkomst bieden. D66 wil daarom graag van het college horen hoe zij ervoor zorgt dat het juiste gewicht wordt toegekend aan de stem woningzoekenden. Wij hebben hiervoor een motie ingediend.

Duurzaamheid

Voorzitter, ten aanzien van duurzaamheid zijn we blij dat het college geld beschikbaar heeft gesteld voor verlenging van het budget voor Natuur- en Milieu Educatie, de Natuur Investeringsagenda en ruimte heeft gevonden om aan de slag te gaan met de adviezen van het burgerberaad. En volgens werkwijze en afspraken tussen het burgerberaad, commissie inwonersbetrokkenheid en het college dienen we vandaag een motie in die richting geeft aan de uitvoering van de eerste adviezen.

Ook zijn we blij dat door middel van de energiemonitor, uitvoering wordt gegeven aan de motie van D66 bij de vorige begroting: 'grip op de energietransitie'. De raadsbrief/halfjaarrapportage beschrijft mooi wat allemaal wordt gedaan om meer grip te krijgen en de doorontwikkeling van de energiemonitor gaat ons veel inzicht geven in het effect van ons beleid. Met de data in de monitor kunnen we ons beleid beter richten om tot realisatie van onze ambities te komen.

Complimenten ook aan de wethouder voor de snelheid en wijze waarop, met het beperkte budget, wordt ingezet om de circulaire economie het nieuwe normaal te laten zijn. We moeten echter nog wel zorgen dat de expertise over circulaire economie goed geborgd wordt in de organisatie, zodat we er beter op kunnen sturen via opdrachtverlening of aanbestedingen. Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid moet wat dat betreft zo veel mogelijk gericht zijn op circulariteit om ook in de toekomst een gezonde economie te hebben. Een deel van de 200K is daarvoor bedoeld, een ander deel wordt gebruikt om zogenoemde

'meekoppelkansen' te verzilveren. Kan de wethouder aangeven wat voor kansen dat kunnen zijn?

Meedoen

Voorzitter, om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen, wordt ook op het sociaal domein zeker niet stil gezeten. We zijn blij dat de gemeente zich blijft inzetten op de opvang van vluchtelingen en doorgaat met bed, bad, broodregeling i.s.m. het Leger Des Heils.

Op jeugd worden ook grote stappen gezet. Het succes van Samenspel in de Wijk leidt tot effectievere jeugdzorg, een daling van het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdhulp met verblijf en daardoor wordt geld bespaard. Mijn fractie blijft wel zorgen houden over de ogenschijnlijk grote focus op de rol, taken en eigen inzet van het sociaal wijkteam. Dit staat voor ons namelijk op gespannen voet met het doorzetten van de transformatie. Voorzitter, net als bij de Wmo moeten we bij jeugd de beweging naar het voorveld blijven maken en moeten we los komen van de ondersteuning van professionals, wat de leden van sociaal wijkteam toch ook zijn. Het getuigt van lef dat de wethouder vooruitlopend al een besparing van 1,2 mio op jeugd heeft ingeboekt, complimenten daarvoor. Dat geeft ons de kans om dat geld aan andere zaken uit te geven.

Bijvoorbeeld aan de extra uitgaven aan inkomensregelingen D66 is blij dat het relatief eenvoudig is gelukt het bereik te vergroten en dat daardoor meer mensen extra ruimte in hun portemonnee hebben gekregen. Maar voorzitter, de meest duurzame manier van het vergroten van bestaanszekerheid is voor D66 via werk. Werk geeft betekenis, vermindert stress, vergroot de autonomie, voorkomt een eventuele armoedeval en verkleint de inkomensverschillen duurzaam. Daarbij wordt nog gewerkt aan verdere vereenvoudiging van de regelingen en leidt dat waarschijnlijk tot nog groter gebruik. En omdat inkomensregelingen openeinde regelingen zijn kan dat weer leiden tot nog hogere uitgaven. Mijn fractie vindt het dan ook verstandig om de extra uitgaven het komende jaar eerst incidenteel te financieren, zodat we komend jaar kunnen kijken wat de structurele financiële gevolgen zijn van het verdere vereenvoudigen van de regelingen.

Relatie inwoner – overheid

Voorzitter, de relatie inwoner - overheid tot slot. Want, twee en half jaar na de start van deze raads- en coalitieperiode zien wij het effect van onze keuzes in de stad. De steeds complexere opgaven rondom de groei van de stad, mobiliteit en bereikbaarheid, natuur en klimaat en meedoen en inclusiviteit dwingen ons de fysieke en sociale opgaven bij elkaar te brengen en steeds integraler te kijken naar de opgaven. Dat gaat echt steeds beter!

We constateren natuurlijk ook dat er nog werk te doen is en dat het gezien de complexiteit van de opgaven belangrijk is onze inwoners, vanuit een open houding, te blijven betrekken. Zo vroeg mogelijk. Hun geluid zullen we altijd horen en toetsen aan onze politieke waarden en normen. En hoewel deze coalitie keuzes maakt vanuit algemeen belang en het aan ons allen is om kritisch te zijn en te blijven over wat we doen, constateren wij ook dat het in een levendige democratie en een versplinterd politiek landschap onmogelijk is om keuzes te maken waar iedereen het mee eens is. De verharding van het debat, het politieke cherrypicking en het wij-zij redeneren verrijkt onze samenleving niet. Het haalt de zuurstof er juist uit en dat zien wij met lede ogen aan. Daar zullen wij altijd een hoopvolle toekomst tegenover zetten: een sterk, sociaal en weerbaar Zwolle. Toekomstbestendigheid en leefbaarheid. Niet alleen voor ons nu, maar ook juist voor de toekomstige generaties.